

ИЛИНДЕНЦИ, ЗАЩО?

По единъ страненъ и невѣроятенъ начинъ, вчера бѣ отпразднувана тридесет-годишнината на Илинденското въстание.

Следъ тридесетъ години, македонското въстание, заповѣдано, наложено на В.М.Р.О. отъ **Борисъ Сарафовъ** и съ братска солидарностъ проведено отъ бойнитѣ отряди на **генералъ Иванъ Цончевъ**, биде чествувано по начинъ, въ който ясно личеше опитътъ да бѣде заобиколена историческата истина и се хвърли кървава обида върху паметта на **истинскитѣ виновници и творци на Илинденъ**.

Вчера, устроителитѣ на тържествената годишнина бѣха свикали македонската емиграция, за да засвидетелствуватъ своя исторически далтонизъмъ. Зрението и паметта на тия се оказа твърде слабо, за да запомни поне две имена, неразривно свързани съ Илинденъ — **Борисъ Сарафовъ** и **Генералъ Иванъ Цончевъ**.

Нима за уредницитѣ на вчерашната годишнина сж толкова невзрачни фигуритѣ на македонския легендаренъ герой — **Борисъ Сарафовъ** и революционния маршалъ — **Иванъ Цончевъ**?

Колко такива великани на героичния си освободителенъ духъ роди Македония, за да ги забравимъ съ толко лекота, захвърляйки върху имъ, преди да си е отишло поне едно поколение, нечистата паяжина на забвението?

Въ нѣколко реда, една мимолетна разходка изъ историята на македонскитѣ освободителни борби ще ни натъкне на неопровержимата истина около Илинденъ, за която ще свидетелствуватъ всички живи ветерани отъ 1903 година.

Възстанието, замислено отъ В. М. Р. О. безъ набелѣзана дата, бѣ подготвено за неопредѣлено бѣдеще до тогава, до когато ржководнитѣ фактори счетеха, че подготовката е достатъчна.

Добре запознатъ съ историята на революционнитѣ движения, Борисъ Сарафовъ знаеше, че никоя революционна подготовка не е бивала „достатъчна“ и че македонското въстание имаше по-други задачи отъ политическата химера, да победи съ оржжъ въ ржка турската империя. За Борисъ Сарафова, въстанието имаше задачата да извика волята за съпротива въ популярната частъ на македонскитѣ българи и ги приучи на подвигъ и себежертва въ олтаря на свободата. Отъ друга страна, популярния въ Европа революционенъ вождъ разчиташе на онзи ефектъ, който извика Априлското въстание въ близкото минало на свободното вече отечество.

Сарафовъ, настояваше 1903 година да бѣде крайжгаленъ камъкъ въ историята на македонската свобода. Патриархътъ и създателътъ на В. М. Р. О., Даме Груевъ и безсмъртния и неповторимъ Гоце Дѣлчевъ живѣеха съ мечтата, за по-свършенна подготовка на комитетитѣ. Събитията, обаче, като Солунската епопея на нетърпеливитѣ революционери Орце и другаритѣ му, както и засилващия се турски тероръ, щеше да постави прѣтъ въ една по-продължителна и образцова революционна подготовка.

Сарафовъ се наложи и датата на въстанието бѣ опредѣлена.

Преди избухване на въстанието при село Баница, падна убитъ апостолътъ безъ да вземе участие въ революционния подемъ на Илинденъ.

Даме Груевъ съ тактъ отстъпи предъ волята на Сарафовъ. Оставаше да бѣде сломено страшното упорство на македонския маршалъ Цончевъ. Но Сарафовъ знаеше, че подъ непоколибимата воля и чиличенъ юмрукъ на генерала горѣше въ чисти патриотични пламъци едно родолюбиво сѣрдце, което нѣмаше да остане равнодушно, когато отвѣдъ Рила и Родопитѣ щѣше да се развѣе знамето на бунта и свободата.

Сарафовъ не бѣ се измамилъ.

Когато виновника на Илинденското въстание — **Борисъ Сарафовъ** възпламени отатъкъ Вардара революционната мина въ сѣрдцето на Турската империя, генералъ Цончевъ хвърли на единъ дѣхъ всичкитѣ си чети съ отличенъ екипъ и подъ ржководството на смѣли и самоотвержени български офицери-революционери, които грабъ въ ржцетѣ си священното дѣло на свободата

Днесъ, всѣки знае стойността на историческия актъ отъ Августъ, 19

на. Все още се помнят имената на ония героични двигатели и създатели на Илинденското въстание, които изпяха съ пламенен възторг поемата на свободата.

Една скъпа огърлица на безсмъртни имена, отъ: Генералъ Цончевъ, Поручикъ Борисъ Сарафовъ, Полковникъ Ст. Николовъ, Полковникъ Янковъ, Капитанъ Протогеровъ Поручикъ Димитъръ Ат. Думбалаковъ, Поручикъ Ковачевъ, Поручикъ Дранговъ, Капитанъ Софрони Стояновъ, Капитанъ Юрданъ Стояновъ, Поручикъ Тома Давидовъ, Мичманъ Саевъ, Поручикъ Саракиновъ, Подпоручикъ Милевъ, Подпоручикъ Сугаревъ, Поручикъ Настевъ, Поручикъ Партениевъ, Поручикъ Константиновъ, Мичманъ Д. Дечевъ, Подпоручикъ Чернопѣевъ и плеада мъченици на свободата, блести съ лъчезарно сияние около приведената шия на Македония.

Вчера, за тяхъ си спомнихъ всички, съ чувство на национална гордостъ.

За творцитѣ на Илинденската епопея, обаче, не бѣ останало въ паметта на уредниците на тридесетгодишнината, нито следа.

Нека почитта на илинденци не увехва предъ светитѣ образи на Даме, Гоце и Тодора.

Ала прослава на Илинденъ, означава прослава, преди всичко, на Борисъ Сарафовъ, генералътъ отъ българската армия Ив. Цончевъ и другаритѣ имъ.

Вчерашното светотатство бѣ неокачествимо посегателство върху историческата истина и празникътъ на Македония.

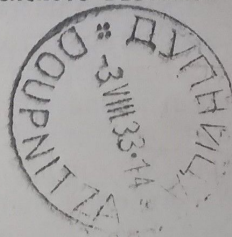
Българската армия, която възпита и хвърли изъ илинденскитѣ полебрани, най-доблестнитѣ си офицери, нима не заслужаваше честта да бждатъ достойно почетени най-върнитѣ ѝ и храбри синове, които цели двадесетъ години нѣкоя демонична ржка старателно потуляше. Защо?...

Съ тоя честенъ протестъ, нека смъкнемъ карантината отъ революционното офицерство начело съ генералъ Цончевъ и Сарафова, като очакваме, че ржководното тѣло на Илинденската организация ще корегира въ близки дни грубото си опущение и историческо невежество.

София, Илинденъ 1933 год.

М. А. Думбалаковъ

отъ Щаба на Габровската Априловска
чета презъ Илинденското въстание.

*Даме Коста
Иван Коста
Димитър*